

Fővárosi Ítéltábla
1.Pk.50.046/2014/2.

A Fővárosi Ítéltábla P. G. kérelmezőnek, a Fővárosi Választási Bizottság által 2014. október 17. napján meghozott 276/2014. (X. 17.) FVB számú határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelme folytán indult nemperes eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

v é g z é s t :

A Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Választási Bizottság 276/2014. (X. 17.) FVB számú határozatát a felülvizsgálattal érintett részében helybenhagyja.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy fizessen meg az államnak – külön felhívásra – 10.000 (Tízezer) forint eljárási illetéket.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

P. G. kifogást terjesztett elő a Budapest Főváros XV. kerület Helyi Választási Bizottságához a Ve. 2. § a) c) és f) pontjában foglalt választási alapelvek és a választási kampány szabályainak sérelme miatt, mert H. L., akit a DK jelölt polgármesternek, szórólapjain, plakátjain, valamint politikai reklámokon és hirdetésekben megtevesztésre alkalmas módon úgy tünteti fel magát, mintha nemcsak a DK, hanem más pártok és szervezetek – Együtt-Korszakváltók Pártja (EGYÜTT), a Magyar Liberális Párt (MLP), a Magyar Szocialista Párt (MSZP), a Párbeszéd Magyarországért Párt (PM), és a Rászorultakat Támogatók Egyesülete (RÁTE) – jelöltje is lenne. Indítványozta a jogszabálysértés megállapítását, a jogsértő további jogszabálysértéstől való eltiltását, és a jelöltre, valamint az őt jelölő szervezetre bírság kiszabását. A kifogásában foglaltakat – bizonyítékok csatolásával – az alábbiakkal támasztotta alá:

1. plakát, melynek fejlécében a felsorolt szervezetek szerepelnek, és az a hamis tényállítás, mely szerint H. L. a demokratikus ellenzék XV. kerületi polgármester-jelöltje.

2. plakátragasz, melynek fejlécében szintén a felsorolt szervezetek szerepelnek, bár a plakát csak azt tartalmazza, hogy H. L. a XV. kerület polgármester-jelöltje, összességében és összképében megtevesztésre alkalmas.

3. szóróanyag (BUÉK 2015 címmel), melynek alján a felsorolt szervezetek szerepelnek, és amely összességében összképében megtevesztésre alkalmas.

4. H. L. Facebook oldala, melynek fejlécében a felsorolt szervezetek szerepelnek, és az oldal szó szerint azt tartalmazza, hogy H. L. a demokratikus ellenzék XV. kerületi polgármester-jelöltje.

5. H. L. internetes oldala, mely a programjának bemutatása után a következőket tartalmazza: „H. L. a DK, az Együtt PM, az MSZP, a Liberálisok, a RÁTE Bp. XV. kerület polgármester-jelöltje”, továbbá: „A kerület mind a 14 önkormányzati képviselői választókörzetében indítunk helyi képviselő jelöltek, a DK, az Együtt PM, az MSZP, a Liberálisok, a RÁTE közös főpolgármester, kerületi polgármester és önkormányzati képviselő jelöltjeinkre tudnak a választópolgárok a XV. kerületben szavazni, kérem az Ön bizalmát.”

6. H. L. „magán” Facebook oldala, ahol a 2014. október 11-i bejegyzésként a felsorolt szervezetek szerepelnek.

A bíróság kiszabásánál kérte értékelni, hogy a jogsértéssel érintettek köre nagy, és a jogsértés súlya is nagy.

Budapest Főváros XV. Kerület Helyi Választási Bizottság (továbbiakban: HVB) a 192/2014. (X.12.) határozatában a kifogásnak részben, a következők szerint helyt adott:

H. L. a Demokratikus Koalíció jelölő szervezet Budapest XV. kerületi polgármester-jelöltje, valamint a Demokratikus Koalíció az 1. számú bizonyítékként megjelölt plakáton, a 4. számú bizonyítékként megjelölt Facebook oldalán, valamint az 5. számú bizonyítékként megjelölt internetes oldalon a „demokratikus ellenzék XV. kerületi polgármester-jelöltje”-ként került feltüntetésre, amely kampányeszközök sértik a Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt választás tisztaságának megóvása, a c) pont szerinti esélyegyenlőség a jelöltek és jelölőszervezetek között, valamint az e) pontban foglalt jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlást. Mindezekre tekintettel a Helyi Választási Bizottság a jogsértőket eltiltotta a további jogsértéstől.

A 2., 3., 6. számú bizonyítékok vonatkozásában a kifogást elutasította.

H. L. polgármester-jelöltet 253.750 forint, a Demokratikus Koalíció jelölő szervezetet 761.250 forint bírság megfizetésére kötelezte.

A határozat indokolása szerint a HVB a bizonyítékokat érdemben, és tételesen vizsgálta.

Az 1. számú bizonyítékként csatolt kampányeszközzel összefüggésben megállapította, hogy azon tényként rögzítésre került, hogy „H. L. a demokratikus ellenzék polgármester-jelöltje”. A kampányeszközön fellelhetők a DK, az EGYÜTT, a PM, MSZP, MLP, RÁTE jelölő szervezetek emblémái. A kérdéses plakát H. L-t akként tünteti fel, mintha az ott megjelölt szervezetek jelöltje lenne, amely körülmény megtévesztő, alkalmas a választói akarat befolyásolására, ezáltal jogsértő, figyelemmel arra, hogy H. L. kizárólag a DK polgármester-jelöltje, nempedig a „demokratikus ellenzéké”, akiket a plakáton szereplő emblémával megjelölt jelölő szervezetek együttese alkothat.

A 2. és 3. számú bizonyítékként csatolt kampányeszköz vonatkozásában megállapította, hogy nincs összefüggés a feltüntetett jelölőszervezetek és a jelölt között, a kampányeszközök nem tüntetik fel olyan színben H. L-t, mintha a felsorolt jelölőszervezetek jelöltje lenne.

A 4. és 5. számú kampányeszközön a Facebook linkelt oldalán, valamint a hivatkozott internetes oldalon tényként rögzítésre került, hogy „H. L. a demokratikus ellenzék XV. kerületi polgármester-jelöltje”. A kampányeszközön fellelhetők továbbá a jelölőszervezetek emblémái. A HVB megállapította, hogy az egyéb hordozóanyagon

elektronikusan megjelenített plakát H. L-t akként tünteti fel, mintha az ott megjelölt szervezetek jelöltje lenne, amely körülmény alkalmas a választók megtévesztésére, ezáltal jogsértő.

A 6. számú kampányeszközzel kapcsolatban megállapította, hogy a jelölt neve alatt „XV. kerületi polgármesterjelöltje” került feltüntetésre, nincs összefüggés a jelölt és a feltüntetett jelölőszervezetek között.

A bírság kiszabásánál a HVB mérlegelte az eset összes körülményét, a jogsértés súlyát, a jogsértéssel érintettek körének nagyságát, és különösen annak szándékos voltát, amely körülményre az internetes oldalon lévő megjegyzésből következtetett.

A HVB határozata ellen H. L. polgármester-jelölt nyújtott be fellebbezést, amelyben a határozat megváltoztatását, a kifogás teljes elutasítását és a pénzbírság törlését kérte.

A határozat jogszabálysértő, mert nem vette figyelembe, hogy a beadványozó sem a jogsértés elkövetésének, sem pedig az általa történő észlelésének időpontját nem jelölte meg, ezért nem állapítható meg, hogy a kifogás a Ve. 209. § (1) bekezdésében foglalt jogvesztő határidő betartásával került-e benyújtásra. A kifogást erre tekintettel érdemi vizsgálat nélkül, a Ve. 215. § b) pontja alapján elkésettség miatt el kellett volna utasítani. Jogszabálysértő az indokolás is, miszerint megtévesztésre alkalmas módon tüntette fel a támogatók emblémáit. A kifogásolt megjelenések nem alkalmasak a választói akarat megtévesztésére. Az a feltüntetés, hogy „a demokratikus ellenzék XV. kerületi polgármester-jelöltje” nem ütközik a Ve. szabályaiba, mert ez egy általánosan használt gyűjtőfogalom. Az adattartalma nem sérti a Ve. 141. §-ban foglalt feltételeket, mert kampánytevékenységben minden olyan eszköz felhasználható, és minden egyéb tevékenység folytatható, amelynek célja a választói akarat befolyásolása. Ilyen típusú kampánytevékenységet a törvény nem tiltja, ez megengedett, ezért a kifogásolt megjelenések nem alkalmasak a választói akarat megtévesztésére. Kirívóan jogellenes a határozat pénzbírságra vonatkozó része, mert a HVB a rendelkezésre álló bizonyítékokat tévesen értelmezte és a bizonyítékokból téves következtetést vont le. Ezen túlmenően a határozat nem felel meg a Ve. határozat adattartalmával kapcsolatos követelménynek sem, mert nem tartalmazza a beadványozó lakcímét, a határozat indokolása pedig nem tartalmazza, hogy melyik jogszabályt sértette meg, az indokolás nincs összhangban a rendelkező résszel.

A Fővárosi Választási Bizottság (továbbiakban: FVB) a 276/2014. (X.17.) FVB számú határozatával az elsőfokú határozatot megváltoztatta, és a kifogást az 1., 2., 3. sorszámú bizonyítékok kapcsán érdemi vizsgálat nélkül, míg a 4., 5., 6. sorszámú bizonyítékok kapcsán érdemi vizsgálat alapján elutasította.

A Kúria joggyakorlatára hivatkozással rámutatott, hogy az 1., 2., 3. sorszámú bizonyítékok plakátnak, falragasznak, szórólapnak minősülnek, és nem tekinthetők a Ve. 209. § (2) bekezdésében szabályozott folyamatosan fennálló tevékenységnek, ezért a kifogástevőnek igazolnia kellett volna az elkövetés időpontját. A beadvány azonban semmiféle utalást nem tartalmaz arról, hogy az 1., 2., 3. sorszámú bizonyítékokat mikor észlelte, vagy mikor kapta meg, milyen módon jutott hozzá, ezért e tekintetben érdemi vizsgálat nélkül, elkésettség miatt a Ve. 215. § b) pontja alapján a HVB-nek a kifogást el kellett volna utasítania.

A 4., 5., 6. sorszámú bizonyíték esetén a kinyomtatott papír alapú változat tartalmazza az észlelés időpontját, ami október 11., és ez egybeesik a kifogás benyújtásának

időpontjával is. Az interneten megjelenő tartalmak folyamatos tevékenységnek minősülnek, ezért ezek a bizonyítékok érdemi vizsgálatra alkalmasak. A 6. sorszámú bizonyítékot a HVB nem találta jogsértőnek, ez fellebbezéssel nem érintett, ezért a 4. és 5. sorszámú bizonyítékokat vizsgálta. A Ve. 2. § (1) bekezdésében a-e) pontokban felsorolt alapelvek alkalmazásával kapcsolatban visszautalt a Fővárosi Ítéltábla 1.Pk.50.001/2014/2. számú végzésében a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlással kapcsolatosan kifejtett azon álláspontra, mely szerint rendeltetésellenes joggyakorlás megállapítására akkor kerülhet sor, ha annak valamilyen hátrányos jogkövetkezménye van.

Az emblémák kapcsán az FVB nem látott lehetőséget a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelve sérelmének megállapítására, álláspontja szerint a Facebook, illetve egyéb internetes oldalakon támogató szervezetek emblémáinak megjelenítése konkrét jogszabályt nem sért, és nem állapítható meg az sem, hogy kinek a jogát rendeltetésszerű joggyakorlását sértené, hátrányos jogkövetkezményekkel kik számára járna. Az FVB álláspontja szerint meg lehet különböztetni a jelölő szervezetet a jelöltet támogató szervezetektől. Az ügy tárgyát képező Facebook és internetes oldalakon nem jelenik meg, hogy melyek a támogató szervezetek emblémái, és melyek a jelölőszervezetek emblémái, ezért azt az információt sem közvetítik, hogy valamilyen szervezet, melynek emblémája megjelenik, jelölőszervezet volna. A Facebook oldal nem tartalmaz olyan állítást, miszerint a jelölt a demokratikus ellenzék valamilyen pártjának polgármester-jelöltje lenne, míg az emblémákból egyértelműen beazonosítható, hogy mely pártok jelöltjének tartja magát. Egyébként a támogató szervezetek az ekként való megjelenítésüket a választási eljárás során nem kifogásolták.

A kérelmező bírósági felülvizsgálati kérelmében a Fővárosi Választási Bizottság 276/2014. (X.17.) számú határozata megváltoztatását kérte, azzal, hogy az 1. számú bizonyítékként megjelölt plakát, és 5. számú bizonyítékként megjelölt internetes oldal tekintetében az ítéltábla a kifogásnak adjon helyt, és a jogsértőkre bírságot szabjon ki. A felülvizsgálni kért határozat jogszabálysértő, sérti a Ve. 43. § (1) bekezdését, a 43. § (5) bekezdését, a 46. § da), 46. § db) pontjait. A bizonyítás nem volt kimerítő, a tényállás nem volt teljes körűen tisztázva. A határozat indokolása nem tartalmazza a megállapított tényállást, és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat, az 5. számú bizonyítékkal kapcsolatosan a felülvizsgálni kért határozat tényállást nem tartalmaz. H. L. internetes oldalán szereplő két kijelentés jogsértő voltát az FVB egyáltalán nem vizsgálta, és arról ténylegesen és érdemben nem döntött. Az internetes oldal 2014. szeptember 23-tól változatlan, ez a tartalom folyamatosan látható, publikus, bármilyen korlátozás nélkül bárki számára elérhető. Az oldal üzemeltetője maga H. L.. Mivel a felülvizsgálati kérelemben új tények és bizonyítékok is felhozhatók, az 1. számú bizonyíték vonatkozásában teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt tanúnyilatkozatokat csatolt, amelyből kitűnik, hogy a plakát 2014. október 9-én már látható volt, és a kifogás benyújtásakor még látható a kerület teljes területén. Mivel egy folyamatosan fennálló jogsértésről van szó, az FVB nem utasíthatta volna el a kifogás 1. számú bizonyítékra vonatkozó részét.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Ve. 231. § (4) bekezdése szerint a bírósági felülvizsgálati kérelem alapján a bíróság a sérelmezett határozatot és az azt megelőző eljárást vizsgálja. A kérelmező jogszabálysértésre hivatkozással, kizárólag az 1. és 5. számú bizonyítékok tekintetében kérte a FVB határozatának felülvizsgálatát, ezért az ítéltábla a támadott határozatot, illetve az azt megelőző eljárást a kérelemmel érintett részben vizsgálta.

Az FVB határozata a kifogás 1. számú bizonyítéokra alapított része tekintetében nem jogszabálysértő. A Ve. a kifogás előterjesztésére határidőt szab, melynek számításáról a 209. § rendelkezik. A Ve. 215. §-ából kitűnően az elbírálónak hivatalból kell vizsgálnia a kifogás érdemi elbírálásra alkalmasságát, ennek körében annak törvényi határidőben való benyújtását is, mert ha kifogás elkésett, azt a Ve. 215. § b) pontja szerint érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. A kifogás törvényi határidőben való előterjesztését megalapozó adatok közlése, bizonyítékok szolgáltatása az előterjesztő kötelezettsége. Az FVB a Ve. 231. § (4) bekezdése alapján jogszerűen vizsgálta a HVB határozatát megelőző eljárását, és megalapozottan állapította meg, hogy elmulasztotta a kifogás törvényes határidőben való benyújtásának vizsgálatát. Az adott ügyben az előterjesztő kifogásában az 1. számú bizonyítékkal igazolni kívánt jogsértés tekintetében a törvényi határidő betartását megalapozó adatokat nem közölt, nem jelölte meg a jogszabálysértés elkövetésének időpontját és a sérelmezett állapot fennállására sem hivatkozott, ezért a FVB helyesen állapította meg, hogy kifogás nem tekinthető a Ve. 209. §-a szerinti határidőben előterjesztettnek. Mindezekre tekintettel az eljárási szabályoknak megfelelően változtatta meg a HVB határozatát és utasította el érdemi vizsgálat nélkül a kifogást az 1. számú bizonyítékra alapított részében.

A Ve. 225. §-nak az a rendelkezése, hogy a bírósági felülvizsgálati kérelemben új tények és bizonyítékok is felhozhatók, általános szabály, az azonban, hogy ezeket a bíróság az adott konkrét ügyben a felülvizsgálat során figyelembe veheti-e, az eljárás egyéb szabályai alapján ítélt meg. A Ve. szabályai szerint az olyan hiányosság, melynek jogkövetkezménye a kifogás érdemi vizsgálat nélküli elutasítása, utóbb nem pótolható. Erre tekintettel a kifogás határidőben való előterjesztésének utólagos igazolására a felülvizsgálati kérelem 5., 6. és 7. számú mellékleteként csatolt magánokiratok a felülvizsgálat során figyelembe nem vehetők.

Az 5. számú bizonyítékra alapított kifogás tekintetében a kérelmező alaptalanul hivatkozott a Ve. 43. § (1) és (5) bekezdései, valamint a 46. § da) és db) pontjai megsértésére. Az FVB másodfokon járt el, ezért határozata tartalmának feladatához kell igazodnia, ami a fellebbezés alapján az elsőfokú határozat felülbírálatára volt, ezért a másodfokú határozat tartalma szükségszerűen eltér az elsőfokú határozattól. Másodfokú eljárás esetén a tényállás körébe tartozó az elsőfokú eljárást kezdeményező kérelem, az annak tárgyában hozott elsőfokú határozat, és a fellebbezés, ezeket az FVB határozata részletesen tartalmazza. Alaptalan a felülvizsgálati kérelem a tekintetben, miszerint az FVB az 5. számú bizonyítékot mellőzte, ennek indokát nem adta, az azzal bizonyított két kijelentés jogsértő voltát nem vizsgálta, arról ténylegesen érdemben nem döntött.

Az FVB határozatának indokolása szerint a 4., 5. és 6. számú bizonyítékok alapján a hivatkozott jogszabálysértés folyamatosan fennálló tevékenységnek minősül, ezért azok érdemi vizsgálatra alkalmasak, melyek tekintetében a kifogást e bizonyítékok

érdemi vizsgálata alapján utasította el. Mindezekből következően az FVB az 5. számú bizonyítékot nem mellőzte, az azzal igazolt tevékenységet érdemben vizsgálta, és arról a határozat rendelkező részében érdemben döntött. Indokolási kötelezettségének is eleget tett, határozatában a 6. oldal 4. bekezdését követően a 7. oldal 3. bekezdéséig részletezte a 4. és 5. számú bizonyítékok tekintetében a döntése alapját képező, mindkettőre irányadó megállapításait.

Az 5. számú bizonyíték szerinti kampányeszköz weboldal, H. L. blogja. A kérelmező felülvizsgálati kérelme megalapozásaként annak egyes kiragadott, idézett részeire hivatkozik. A Ve. 43. § (5) bekezdése szerint a bizonyítékokat egyenként és összességükben kell értékelni, és az ezen alapuló meggyőződés szerint kell a tényeket megállapítani. A két idézetet követően a weboldal az „Önkormányzati Választás 2014” címszó alatt két plakátszerű megjelenítést tartalmaz, melyek egyikén H. L. fényképe és neve alatt az szerepel, hogy „a demokratikus pártok és civil szervezetek közös polgármester jelöltje”. Az alsó rész logóval ábrázolva tünteti fel a jelölőszervezetet és a támogató szervezeteket, ami egyértelmű közlése annak, hogy H. L. egy szervezet jelöltje, és több szervezet támogatja. Erre tekintettel az, miszerint H. L. több szervezet jelöltje, nem azonos annak állításával, hogy őt több jelölőszervezet jelölte, mivel ezt maga a blog cáfolja a nevezettet hivatalosan, jogilag jelölő szervezet feltüntetésével. A tartalom ismeretében az olvasó részéről egyértelműen felismerhető, hogy a blog a jogi kategóriánál tágabban, támogatottsága alapján értelmezi a jelöltséget, és ilyen értelemben minősíti H. L-t az őt támogató szervezetek jelöltjének is. A támogatás a jelölt melletti elkötelezettség és célja a jelölt megítélésének erősítése. A jelölés köznapi értelemben kiválasztás, ezért a köznapi értelmezés szerint a támogatott a támogató jelöltjének minősül. A saját jelölttel nem rendelkező szervezet részéről a támogatás nyilvánvaló célja, hogy a vele szimpatizáló szavazásra jogosultak más szervezetek jelöltjei közül az általa kiválasztott és támogatásával erősíteni kívánt jelöltre szavazzanak.

A kifejtettek alapján az, hogy az 5. számú bizonyíték szerinti kampányeszköz szerint H. L. több – név szerint is megnevezett – szervezet jelöltje, nem sérti a Ve. 2. § a), c) és f) pontjaiban rögzített alapelveket, a választás tisztaságát, a jelöltek és jelölőszervezetek esélyegyenlőségét, valamint a jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlás követelményét. Ezért az ítéltábla a FVB határozatát a felülvizsgálati kérelemmel támadott részében a Ve. 231. § (5) bekezdés a) pontja alapján helybenhagyta.

Budapest, 2014. október 21.

Fermanné dr. Polák Zita s. k.
a tanács elnöke

Dr. Hegedűs Mária s. k.
előadó bíró

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s. k.
bíró